

Ігор ГАЙДУК

Отець, про котрого йтиметься далі, був скромним пастирем. Життя парохії було одним із пріоритетних напрямів його служіння. Абсолютна безкорисливість свідчить про смиренномудріє і те, що він ніколи не прагнув кар'єри. Так і залишився скромним пастирем, що робив великі справи, у пам'яті всіх, хто знав його. Характерним для отця Кирила було те, що він цілковито віддавався людям з любові до Бога. 29 квітня 1835 року у вчительській сім'ї Михайла Селецького, в селі Підбужі, що біля Самбора на Львівщині народився хлопчик Кирило. Селецькі походили із шляхетної родини. У сім'ї було троє дітей: дві доньки – Петрунеля і Леонтина, та син – Кирило. Сім'я Селецьких була побожною і патріотичною, діти навчались молитві, любові до рідного краю та Бога. Згодом о. Кирило часто згадуватиме, як вражав його передзвін церковних дзвонів, літургійний спів, молитва. Саме там, у церкві, він вперше відчув щось особливе: перші Божі поклики до майбутнього служіння. У 1843 році сім'я майбутнього священника переїжджає у місто Самбір. Мати трьох дітей вважає, що там діти зможуть здобути кращу освіту.

У школі, як і в усьому, в Кирила все проходило дуже успішно. Він був активним і сумлінним учнем. Знаємо, що добре вихована дитина і дитина, підґрунтям котрої є релігійне виховання, можуть дуже відрізнятись, ставши дорослими. У випадку Кирила, релігійне виховання вирізняло його з-поміж інших дітей. У 1847 році він вступив у гімназію. Є згадки, що його улюбленим предметом була іноземна мова. Навчаючись у школі, вивчав французьку, німецьку, латинську і грецьку мови, а ще – літературу народів світу. З легкістю міг процитувати в оригіналі Шиллера, Гете, Міцкевича, Шевченка... Грунтовно вивчав історію християнства, християнську науку моральності, Євангеліє... Саме тоді й прийшла свідомість того, до чого його покликав Господь. 12 липня 1855 року закінчує гімназію, отримує свідоцтво. Далі, за порадою батьків, Кирило вступає у Львівський університет, де студіює теологію, а згодом, через чотири роки навчання,

переводиться в Перемиську духовну семінарію. У 1859 році закінчує богословські студії.

Восени, 1859 року, починає вчительську працю у гімназії: викладає релігію. Незабаром знайомиться з донькою пароха с. Більча (Дрогобицького деканату), Емілією. Дівчина йому дуже сподобалася, і Кирило вирішує одружитися. Емілія радо взяла на себе роль домогосподарки, через те що була від природи невимогливою, покірною і дуже скромною. Невдовзі в них народилося двоє дівчат. Жила молода сім'я Селецьких скромно, навіть бідно, проте у цілковитій злагоді.

У 1860 р. о. Кирило приймає єрейські свячення з рук єпископа Григорія (Якимовича). Молодий, сповнений натхнення священник, з великим запалом кидається у вир душпастирської праці у різних місцях Перемиської єпархії. За скромною вдачею героя нашої розповіді, він спочатку працює на постах сотрудника, адміністратора, капелана. У 1866 р. зазнає важкої втрати. Його дружина Емілія застудилася і померла. Подібно сталося зі старшою донькою Оленкою. Матеріальне становище о. Кирила було таким мізерним, що він навіть позичав гроші на похорон. Старша сестра Кирила, Леонтія, перебралася жити до нього, допомагаючи виховувати молодшу доньку і вести господарство.

Упродовж життя отець Кирило Селецький завжди працював над своїм духовним вдосконаленням: студіював Святе Письмо, твори святих Отців Церкви. Він був відмінним проповідником. Проповіді були простими і доступними селянам, без зайвого «філософствування», як казали люди, та риторичності. Ці його щирі та проникливі глибоким змістом слова западали в серця людей. Де б не бував отець Селецький, йому, як нікому, дивовижним чином вдавалося змінити людей у духовному значенні на краще.

Як ревний душпастир, отець Селецький розумів, що естетичний вигляд, охайність і краса Божих церков прив'язує до себе вірних та розбуджує в них духа побожності. Дуже дбав про храми: відновив церкву в селі Мількові, а згодом і в Любачеві, віднайшов гроші на будівництво. У 1874 році прийшов на парохію в село Жужель, де застав недобудовану церкву і власноруч перекрив дах, облаштував вівтар, іконостас, збудував дзвіницю... Перемиський владика, Константин (Чехович), під час канонічної візитації в парохіях Жужель і Цеблів, 25 травня 1905р., застав повсюдно взірцевий лад і порядок.

Отець Кирило не міг бути бездіяльним, коли пияцтво позбавляло тисячі народу Царства Небесного, адже «спіячені» українці затрачали своє майбутнє. У 1874 р. в обидвох селах

Жужель і Цеблів застає страшну ситуацію, а тому, за допомогою місцевого вчителя Івана Геруса, заснував Братство тверезості.

Отець Кирило Селецький чудово розумів, що справді сильним народ є тільки тоді, коли є добре освіченим. Він заснував перший дитячий садочок у Галичині, захоронку для дітей, де працювали сестри-служебниці. Переклав українською народною мовою Катехизм та адаптував його для дітей. Закликав створювати українські освітні організації та став першим із членів «Просвіти». Відома його публіцистична діяльність. Його статті про найрізноманітніші питання (духовності, господарства, суспільного життя) друкувалися в часописах «Прапор», «Нива», «Душпастир», «Посланник»... Він засновував братства тверезості та позичкові каси, читальні. Організовував зустрічі і ділився з людьми знаннями з релігії та історії України, проводив політичні та літературні бесіди і дискусії. Свої наукові напрацювання отець вдало публікував. Щодо освіченості народу, наголошував зокрема у своїй відомій статті «Голос к моїм браттям галичанам в ділі народного провіщення».

Священик піклувався рівно ж і про матеріальне становище своїх парохіян, допомагав найубогішим у селі. У 1895 р., з ініціативи о. Кирила, в с. Жужель повстало Товариство Івана Милостивого, члени якого зобов'язалися допомагати вдовам, сиротам і опущеним особам на території свого села. У с. Цеблові, завдяки успішній співпраці о. Селецького і місцевого вчителя Івана Геруса, були засновані молочарня, низькопроцентна позичкова каса. Отець щиро цікавився сиротами і уможлиблював їм гідне життя та навчання.

Діяльність о. Селецького не обмежувалася лише Галичиною. 2-3 серпня 1892 р., о. Кирило, як один із найперших серед українського духовенства, взяв участь в урочистій Велеградській Академії у Моравії. Під час засідань, священик представляв зібраним богословам та науковцям історію українського народу, Церкви та стан освіти і культури в Галичині. Свої враження від цієї поїздки описав на сторінках часопису «Посланник». У 1906 році, у свої 71 рік о. Селецький брав участь у першій загальноукраїнській прощі вірних УГКЦ до Святої Землі і був найстаршим паломником серед прочан.

Велику роботу провів на ниві монашого життя тогочасної України. 1872-1873 років отець Селецький був духовним провідником в монастирі сестер Василіянок, при якому в інституті навчалася його донька. Працюючи там, намагався провадити сестер до самовдосконалення та духовного зростання. Все частіше замислювався над сутністю монашества.

Отець Кирило був не лише активним громадським діячем, душпастирем і народним письменником, але й став засновником двох жіночих чернечих Згромаджень: сестер-служебниць Непорочної Діви Марії та сестер св. Йосифа Обручника Пречистої Діви Марії, тобто був духовним батьком багатьох черниць. Він прагнув, щоб у монастир вступали не тільки ті дівчата, котрі мали освіту (тоді вимагалось завершення принаймні шестирічного навчання, що унеможливило вступ у монастир сільських дівчат) та посаг. За його переконанням, дівчина, котра відчуває покликання, має відповісти на нього, незважаючи на те багата вона, чи бідна. Жертва її сил та відданості Згромадженню – це найбільше «віно» (посаг).

Якось місцева жителька розповіла отцеві, що неподалік села колись був монастир латинського обряду, і, зважаючи на це, в отця Кирила з'являється ідея створити аналогічне Згромадження візантійського обряду.

Євангелізуючи у церкві, у сповідальнях, на проповідях, в хаті-читальні він докладав всіх зусиль, щоби розбудити в тих дівочих чистих і побожних душах усвідомлення монашого покликання. З'являються перші покликання, і отець Кирило зустрічається із місцевими священиками. Вони вирішують засновувати новий чин, однак спершу треба було вичекати терміни, щоби перевірити твердість наміру дівчат. Такими зусиллями було засновано «Згромадження сестер Служебниць».

6 червня 1892 року, митрополичий Ординаріат затверджує правила сестер Служебниць. Подібних уставів для затвердження Ординаріат раніше ніколи не отримувал. Так отець Кирило Селецький стає засновником «Згромадження сестер Служебниць Непорочної Діви Марії», яке сьогодні налічує близько тисячу членкинь у 14 країнах світу..

У 1898 р., у с. Цеблів, Сокальського повіту о. Селецький засновує Товариство св. Йосифа Обручника. Фактично, з 1898 до 1937 року, триває довгий процес його утворення, який завершується реорганізацією в монаше Згромадження, котре зараз активно присутнє в Україні і за кордоном (Росія, Польща, Канада, Бразилія...).

Церковна влада бачила пастирські старання о. Кирила і всіляко заохочувала його. У 1890 р. єпископ Іван (Ступницький) за ревне виконання душпастирських обов'язків надав йому крилошанські відзнаки. Митрополит Сильвестр (Сембратович) у 1891 р. іменував отця Селецького членом III-ої наукової комісії Провінційного синоду. Єпископ Юліан (Пелеш) іменував його цензором книг релігійного змісту. Від 18 жовтня 1897 р., о. Кирило

Селецький був містодеканом Белзьким, а 23 травня 1900 р. став дійсним деканом. Від 1898 року був ординаріятським комісаром шкіл Белзького деканату, в 1901 році став комісаром до сервітутових справ. Неодноразово отримував похвальні листи від свого єпархіяльного єпископа. 30 березня 1905 р., папа Пій X іменував о. Селецького почесним шамбеляном. 8 серпня 1910 року, о. Кирило Селецький отримав відзнаку австроугорського імператора – хрест Лицарського Ордену Франца Йосифа.

Помер отець Кирило Селецький у віці 82-ох років, 28 квітня 1918 року. Поховали його у каплиці с. Жужель. Збереглися свідчення ще з похорону отця, коли більшість говорило, що вірять у його святість та що за його посередництвом можуть відбутися чуда. 1920-1921 року, під час польсько-української війни, польські військові, знаючи, що в каплиці в Жужелі похований «русский поп», хотіли знайти в похованні золото. Відкривши могилу отця, злякалися, бо знайшли його останки нетлінними. Окрім того, далека родичка отця Кирилла, Ольга Домбровська, свідчить про чуда в родині, які відбулися за його посередництвом. Подібно засвідчують і парохіяни священика. Наприклад, один із них сказав: «Я, Станкевич Іван, вірую, що отець Кирило Селецький є святим, бо вірно служив Церкві і Богові».

Ще Митрополит Андрей (Шептицький) мав намір розпочати беатифікаційний процес у 1941 році, проте прихід радянської влади не дав можливості продовження цього. Згодом патріарх Йосиф (Сліпий) розпочинав цю справу в Римі.

Урочисте відкриття беатифікаційного процесу слуги Божого отця Кирила Селецького відбулося 11 липня 2009 р. у місті Сокалі, у катедральному храмі Святих апостолів Петра і Павла. На початку урочистості відбулася архієрейська Літургія, яку очолив правлячий архієрей Сокальсько-Жовківської єпархії владика Михаїл (Колтун), а також Високопреосвященніший архиєпископ Львівський Ігор (Возьняк). На Літургії були присутні 35 священиків Сокальського району, монашество і велике число вірних. Владика Михаїл (Колтун) у своїй промові звернув увагу на особу отця Кирила, котрий «...своїм покликанням ввійшов у наше життя і життя свого народу і Церкви. Він дав свідчення того праведного життя і вірного служіння та відданості в ті трудні дні своєї душпастирської праці, яка сьогодні нам відкриває велику дорогу праведності, якою ми маємо і мусимо йти...».

Зважаючи на всі величні діла, які провадив і заснував отець Кирило Селецький, ми вражені його силою, натхненням та наполегливістю цієї постаті, а тому молимося і щиро віримо, що Церква проголосить його святим.

Ігор ГАЙДУК. Життєвий шлях о. Кирила Селецького//СЛОВО № 4 (48) 2012, с.33-35